

Zwo hulesa kha n̄e!

Sipho R. Kekezwa

Matshelo ndi ḡuvha ḥa u thoma ḥa Orifha tshikoloni.

“Mma, vho nthengela zwiambaro zwa tshikolo naa?”
o vhudzisa nga mafulufulu.

“Musi ni tshi fhedza u ḥa, ni nga ḫi sedza yunifomo
yanu ya tshikolo,” hu amba mme awe, vha tshi khou
sumba buto ḥo kunaho ḥa zwiambaro ḫi re n̄tha ha
ṭafula i re tsini.

Orifha a ḥa zwiliwa zwawe nga u ḥavhanya, a sa khou
vhona na kherotsi dzine a sa dzi fune kha phuleithi
yawe.

Orifha a takuwa kha tshidulo tshawe nga luvhilo musi a tshi tou fhedza u la. Nga khathihi a thoma u putulula zwiambaro.

“Zwanga ndi zwifhio?” o vhudzisa, a tshi khou doba tshiambaro nga tshithihi nga tshithihi.

Zwiambaro zwothe zwa tshikolo zwi vhonala zwi zwihiulu khae. Na zwiswa.

“Zwi lingedzeni,” mma vha a mu tufuwedza vha tshi khou rweñwela.

Musi a tshi bva lufherani lwe a vha a tshi khou
lingedzela khalwo zwiambaro, mukomana wawe,
Dakalo o vha o tou fa nga maseo.

Khotsi awe vho iweñwela nga murahu ha gurannda
ye vha vha vha tshi khou i vhala.

“Ndi zwiñlusa kha nñe!” u amba nga ipfhi li pfhisaho
vhutungu.

“Ni songo vhilaela mufunwa. Ndi ðo ni lugisela zwone.
Matshelo, ni ðo vha no naka.”

Orifha o vha a sa pfhesesi mme awe, ngauri u tou
balelwa na nga u tou tshimbila ngazwo.

Orifha o dzhia tsheo ya uri a nga si ye tshikoloni.

O ya u edela mbilu i tshi khou vhavha na bono
liñwevho la ñuvha ñawe la u tou thoma tshikoloni.
O vha a tshi khou ñi humbula nga izwi musi a tshi
kumedza.

“Khonani, hoyu o ambara zwienda zwa khotsi awe,”
hu amba muñwe mutukana muhulwane tshikoloni kha
khonani dzawe, a tshi khou sumba Orifha.

“Hemmbe yawe i tou nga rokho,” hu amba muñwe.

“Vho Marukhu,” hu ɖadzisa wa vhuraru.

Orifha o tou kona u fara miłodzi, saizwo vhańwe
vhana tshikoloni vho mu sedza.

Orifha o mbo di shavha na u lingedza u dzumbama vhatukana vhe vha vha vha tshi khou mu nyefula.

Musi a tshi lingedza u shavha, o mbo di khukhulwa nga zwienda zwawe zwi re zwihiwlwane khae.

“Nnditsheni! Nnditsheni!” u a ḥavha mukosi.

Ndi zwenezwo fhedzi zwe a kona u amba musi a tshi khou tsengisa miłodzi.

“Orifha! Orifha, vuwani!”

Orifha o vha a tshi khou pfha ipfhi la mme awe.
A bonyolola maṭo a re na miṭodzi.

“Vuwani ndi matsheloni!”

Nangoho ho vha hu mme awe.

Orifha a vuwa mmbeten'i wawe, a sedzasedza.

O vha a siho tshikoloni.

O vha o vhofholowa uri ha ho tshikoloni.

A humbula vhurukhu ha Dakalo!

A humbula hemmbe ndapfhu!

Zwienda...!

“Ndi... Ndi na ḥoho,” o vha a tshi khou difukedza hafhu.

“Orifha ንwananga, vuwani,” hu amba mme awe, vha tshi khou zwi ስivha zwavhudì uri u khou diniwa nga mini. “Sedzani yunifomo yaṇu. Ndo i shandukisa.”

A sa khou vuwa, o tou ታodzimela nga fhasi ha nguvho.

Nahone kha tshidulo tshi re tsini na mmbete wawe ho vha hu na yunifomo ine ya nga i nga mu lingana.

Orifha o vha o takalela yunifomo yawe. O vha a sa khou ḥoda na uri mme awe vha mu thuse u i ambara, sa zwine vha itisa zwone nga mađuvha.

Orifha a sedza fhasi a lila.

Musi a tshi sedza n̄tha, mme awe vho vha vho fara bogisi.

U ንwethuwa ha tshifhaṭuwo tshawe ho vha hu tshi fhira miđodzi ye a vha a tshi khou lingedza u i fara.

“Vho rengela nne zwienda, mma?”

“Ee, Orifha,” hu fhindula mme a Orifha.

Orifha a kuvhatedzes a mme awe.

“Ndo livhuwa, mma!”

Zwo^{the} zwo vha zwi zwavhu^{di} kha Orifha nga ḫuvha
lawe la u thoma.

O vha o takala!

